

dárské usedlosti živý inventář. Prvý soud zjistil hodnotu tohoto živého inventáře na 20.000 Kč. Tato prvním soudem zjištěná výše nebyla žalovanými v jejich odvolání napadena, takže jest jí vzítí i za podklad rozhodnutí dovolacího soudu. Ježto tudíž žalobcům přísluší nárok na zřízení jistoty podle § 520 obč. zák., bylo právem prvním soudem žalobní prosbě na poskytnutí jistoty 20.000 Kč vyhověno, tato povinnost nemohla však žalovaným uložena býti pod exekucí, jak to učinil první soud, ježto z doslovu § 520 obč. zák. vysvítá, že tento nárok nelze vymáhati exekucí, ježto, kdyby žalovaní nedostáli uložené jim povinnosti, přísluší žalobcům jen právo domáhati se na žalovaných, by nemovitost byla jim ponechána za slušné odbytné nebo byla dána do soudní správy. Bylo proto rozsudek prvního soudu, pokud jim byla uložena žalovaným povinnost ke zřízení požadované jistoty potvrditi, a byla lhůta pro toto zřízení stanovena podle § 409 druhý odstavec c. ř. s. na dva měsíce, nemohlo však jim býti uloženo splnění této povinnosti pod exekucí. Že se v souzeném případě nepřiznává žalobcům něco jiného, než čeho se žalobou domáhají, správně dovodil již odvolací soud. V rozsudku nebylo třeba již určití, jak za to mají žalovaní, jakým způsobem jest zříditi uloženou jim jistotu 20.000 Kč, poněvadž musí jim býti ponecháno na vůli, by si sami určili, kterým ze způsobů v § 1373 obč. zák. uvedených chtějí dostáti povinnosti uložené jim rozsudkem. Pokud žalovaní poukazují k tomu, že museli živý inventář odprodati, ježto následkem nepřátelského chování se žalobců oproti nim byli nuceni pozemky dáti do pachtu, jest vytknouti, že bylo jejich povinností, by pozemky propachtováli takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení živého inventáře, patřícího k podstatě věci. Ježto tudíž žalobcům přísluší nárok na poskytnutí jistoty 20.000 Kč podle § 520 obč. zák., je dovolání opodstatněno, bylo mu vyhověti a napadený rozsudek změnití tak, jak shora uvedeno v rozsudečném výroku.

Čís. 9860.

Cestou milosti nelze prominouti pořádkové tresty ani tresty pro svévoli, uložené podle civilního řádu soudního, exekučního řádu nebo řádu mimosporného.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, Rv II 453/29/3.)

Advokát, jemuž byl nejvyšším soudem uložena pořádkový trest, žádal ministerstvo spravedlnosti, by mu byl pořádkový trest prominut. K žádosti ministerstva spravedlnosti podal nejvyšší soud tento rozsudek: I. Především nutno řešiti zásadní otázku, zda jest v právním řádu podklad pro to, by mohly býti prominuty cestou milosti pořádkové tresty, uložené podle civilního řádu soudního, exekučního řádu, nebo podle řádu mimosporného (na př. §§ 86, 179 druhý odstavec, 333, 354 c. ř. s., §§ 115 třetí odstavec, 118 první odstavec ex. ř., § 85 org. zák.). Totéž platí pro tresty pro svévoli (na př. §§ 69 první od-

stavec, 313, 326 třetí odstavec, 512 a 528 c. ř. s., §§ 168, 394 třetí odstavec ex. ř. a § 19 nesp. ř.). Jest nutno řešiti tuto otázku tím spíše, any se množí případy, kde potrestaní účastníci žádají za prominutí těchto trestů buďsi u presidenta republiky, buďsi u ministerstva spravedlnosti, buďsi u nejvyššího soudu, jenž takto musí věnovati čas věcem již vyřízeným na úkor jiných věcí ještě nevyřízených. Nejvyšší soud odpovídá na tuto otázku záporně. Účelem pořádkových trestů jest zajistiti důstojný a nerušený průběh soudního řízení, chrániti soud i jiné účastněné osoby proti urážlivým nájezdům a odvrátiti od podobného postupu. Účelem trestů pro svévoli jest potrestati účastníka, který klamnými údaji vyloudí úřední jednání nebo je svévolně zdržuje nebo bez naděje na úspěch jen ze svévole nebo k průtahu věci používá opravných prostředků až k nejvyššímu soudu, ubíraje mu takto času i sil pro věci důležitější. Již z této ratio legis lze souditi, že účel takových trestů nemůže býti mařen nebo zeslabován promíjením nebo zmírňováním cestou milosti, neboť důsledně mohly by pak býti promíjeny také pořádkové tresty školní, rodičů proti dětem a pod. K témuž výsledku se dojde i ze zákonných předpisů o právu milosti. Podle §§ 64 čís. 11 a 103 (1) ústavní listiny přísluší presidentu republiky právo udíleti amnestii, promíjeti nebo zmírňovati tresty a právní následky odsouzení trestními soudy a nařizovati, by trestní řízení nebylo zahajováno nebo nebylo v něm pokračováno. Z tohoto doslovu jest nade vší pochybnost jasno, že tu jde o tresty uložené trestními soudy. Také způsob řízení, předepsaný v § 411 tr. ř., v doslovu čl. I. čís. 15 zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920, poukazuje jasně k tomu, že zákon má na mysli jen tresty uložené trestními soudy. Vždyť v civilním řízení není — by se bylo dotknuto jen jednoho momentu — ani státního zastupitelství ani generální prokuratury, jichž slyšení zákon nařizuje. Pro tresty, jichž se tento posudek týká, není předpisu o právu milosti. O obdobě tu nelze mluviti, potože tu nejde o totožnost právních principů, jichž by bylo použití na případy podobné, ale v zákoně výslovně nerozhodnuté. Poznamenati dlužno, že v tomto posudku není řešena otázka prominutí kárných trestů cestou milosti, o něž tu nejde. II. Pro případ, že by bylo uznáno, že lze použití předpisů § 103 úst. list. a § 411 tr. ř. i na tresty, o nichž jest tu řeč, a že by tedy bylo nutno vyjádřiti se o konkrétním případě, neshledává nejvyšší soud důležité důvody pro udělení milosti Dr. Josefu K-ovi. Dovolací spis, jež Dr. K. podepsal, byl nejen ve věci neprosto bezdůvodný, nýbrž i formou neobyčejně příkrý a pro odvolací soud urážlivý. Jako strany a právní zástupci mohou právem žádati, by se soudy vyjadřovaly o obsahu jejich přednesů a podání jen věcně a slušně, lze totéž a týmž právem požadovati i od stran a od jejich právních zástupců, i kdyby nebylo výslovného předpisu § 86 c. ř. s. Úkol soudů, které musí státi nad stranami, jest již o sobě dosti těžký, než aby jim byl ostrými slovy s hanlivou příchutí ještě ztrpčován. Že prý Dr. K. podání nečetl, nemůže býti důvodem pro udělení milosti, neboť zákon právě v § 86 druhý odstavec c. ř. s. činí advokáta zodpovědným za obsah podání, které podepsal.

což bylo Dr. K-ovi již předem v poslední větě důvodů řečeno. Nejvyšší soud dochází tedy k těmto výsledkům: 1. Žádost o milost bylo by odmítnouti, ježto není v platném právním řádu podkladu pro prominutí pořádkového trestu, uloženého soudem civilním. 2. In eventum bylo by tuto žádost zamítnouti, protože tu není důvodů pro udělení milosti.

Čís. 9861.

Ustanovení § 1052 obč. zák. platí o všech úplatných smlouvách, při nichž plnění jedné strany má nastati teprve v budoucnu.

Byla-li na dům pronajímatele po uzavření nájemní smlouvy zavedena vnucená správa a zahájeno dražební řízení, jest nájemce oprávněn své vzájemné plnění, zaplacení nájemného na několik let, odepřít, dokud nebude plnění pronajímatele poskytnuto neb zajištěno. Takovým zajištěním není vklad nájemních práv.

Strana smlouvě věrná může použití výhody podle § 1052 obč. zák., třebaž měla možnost zrušiti smluvní poměr.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, Rv II 557/29).

Hedvika R-ová pronajala ve svém domě žalované obchodní společnosti místnosti na šest let za roční nájemné 3.000 Kč. Žalovaná společnost zaplatila Hedvice R-ové nájemné za dva roky a zbytek 12.000 Kč se zavázala zaplatiti napřed, kdyby nájemní smlouva po uplynutí jednoho roku nebyla již zrušena. Nájemní práva žalované společnosti byla vložena do pozemkových knih. Hedvika R-ová postoupila pohledávku za žalovanou společností žalující firmě, o čemž byla žalovaná společnost vyzkoušena. Na dům Hedviky R-ové byla po uzavření nájemní smlouvy zavedena vnucená správa a zahájeno dražební řízení. Žalovaná společnost složila dlužných 12.000 Kč u spořitelny v O. Žalobě postupnice proti společnosti o zaplacení 12.000 Kč procesní soud prvního státního soudu v Praze vyhověl. Důvodů: Obsah nájemní smlouvy ze dne 11. října 1927 není sporný. Podle smlouvy zavázala se žalovaná společnost zaplatiti R-ové zbytek nájemného za další čtyři roky 12.000 Kč napřed, pokud nebyla smlouva po uplynutí prvního roku již zrušena, nýbrž když žalovaná společnost po uplynutí prvního roku nájem místností převzala na dalších pět let. Jde tedy o smlouvu nájemní podle § 1090 a násl. obč. zák. uzavřenou za dobu od druhého roku tím způsobem, že žalovaná strana měla po uplynutí prvního roku volnost buď zrušiti smlouvu nájemní ohledně zbytku doby nájemní nebo pokračovati v nájemním poměru podle nájemní smlouvy. Obě strany, každá se svého stanoviska, odvolávají se na dopis ze dne 24. srpna 1928. Z tohoto dopisu vyplývá, že žalovaná společnost k vnucenému správci Richardu H-ovi výslovně prohlásila, že se definitivně odhodlala převzít pevně nájem dotyčných místností na ustanovenou dobu šesti let, t. j. od 1. září 1927 až do 31. srpna 1933, a to na základě smlouvy ze dne 11. října 1927. Zároveň prohlásila žalovaná strana, že složí nájemné na další čtyři roky 12.000 Kč u spořitelny pod